

Az irat elektronikus iratról
készített másolat ✓

2022 FEBR 04.

Alkotmánybíróság

részére

Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma

útján

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK KÖZIGAZGATÁSI KOLLÉGIUMA 14.	
FŐLAJSTROMSZÁM	KEZDŐIRATON:
Postán/Gyűjtőládába/Személyesen/E-mailen/Faxon/E-irat	
Érkezett:	2022 FEBR 04.
PÉLDÁNY:...../...../IV:.....	MELLÉKLET:..... KÖZTÜK:.....
FŐLAJSTROMSZÁM: 702519/26	UTÓIRATON:

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLJ. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a

[REDACTED] (I/1.) indítványozó kívül jegyzett meghatalmazott jogi képviselőnk (I.2.) – a Pacsay & Sándor Ügyvédi Iroda [REDACTED]

ügyintéző ügyvéd: dr. Sándor Tamás Zoltán,

[REDACTED] – útján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztjük elő.

Kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria által hozott Kfv.V.35.349/2021/4. sz. ítélet (I/3.) alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő:

I. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A tényállás és a pertörténet rövid ismertetése

[1.] A jelen alkotmányjogi panasszal támadott Kfv.V.35.349/2021/4. sz. döntés tekintetében előadom, hogy a Kúria megismételt eljárást követően hozta meg az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sértő vitatott ítéletét.

A [REDACTED] mint trimodurális (közúti, vasúti, vízi) logisztikai létesítményt 1928-ban adták át, melynek kialakítása során a [REDACTED] talajának elhordásával és oldalfalak kialakításával mesterségesen hoztak létre több, egyenként önálló helyrajzi számon, hajóállomásként telekkönyvezett, a Duna vizével elárasztott „medencéket”, amelyek az adott ingatlan teljes területét lefedik, és amelyeken áruk ki és berakodása folyik. A „medencék” kezdetben állami tulajdonban voltak; majd az állami tulajdonban álló [REDACTED]-hez kerültek, amelyből kiválással létrejött a panasszal érintett döntés felperese 2005. évtől 75 évre bejegyzett haszonélvezeti joga alapján működteti a [REDACTED] a hajóállomásokkal.

[2.] A telekadó, mint helyi adó – [REDACTED] a helyi adókról szóló rendelete hatálybalépését, azaz - bevezetését követően egészen 2015-ig nem merült fel, hogy a hajóállomásként telekkönyvezett ingatlanok („medencék”) nem tartoznának a telekadó hatálya alá, s így utánuk értelemszerűen telekadó fizetési kötelezettség sem áll fenn. A helyi önkormányzat 2015. év során jelezte az ügy felperese felé az ingatlanok utáni telekadó-kötelezettség (törvényen és önkormányzati rendeleten alapuló) fennállását, amelyet követően a felperes a perbeli ingatlanok [REDACTED] után a telekadó-kötelezettségét és - alanyiságát a megállapításhoz való jog elévülési időszakára

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/ 00582 - 0 / 2022
Érkezett:	2022 MÁRC 01.
Példány:	1 Kézeltárolás
Melléklet:	16 H

visszamenőlegesen adóbevallási nyomtatvány benyújtásával bejelentette a 2012-2016 évekre. Az adózó bevallása és a tényállás tisztázása alapján az adót az önkormányzati adóhatóság határozattal kivetette, majd az adózó kérelmére részletfizetést engedélyezett. A telekadó kivetése a tárgyidőszakban hatályos, a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.) 17-18. §-ai és 52. § 16. pont, illetve az indítványozó Képviselő-testületének az egyes évek alkalmazandó helyi adókról szóló rendelete (a továbbiakban: Ör.) figyelembevételével történt.

[3.] Az adókivetést követően az ügy felperese a korábban benyújtott adóbevallásai tartalmát önellenőrzéssel (új bevallás benyújtásával) korigálta. A Budapest Főváros XXI. Kerület Csepel Polgármesteri Hivatal Jegyzője (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) felfüggesztette az adókivetési eljárást, a felperes önellenőrzéssel módosított bevallásai tartamára tekintettel - amelyekben telekadó hatálya alá tartozó beépítetlen területet nem rögzített - adóbevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést rendelt el és folytatott le. Az elsőfokú adóhatóság adóellenőrzése eredményeként a [redacted] ingatlanra nézve [redacted] ingatlanra vonatkozóan a [redacted]

[redacted] számú egybefoglalt határozataival a korábbi telekadót kivető és részletfizetést engedélyező döntéseit visszavonta (I. és II. határozatok), egyúttal a 2012-2016. évekre a felperes terhére telekadóban a [redacted] után 56.462.985 forint adóhiányt, 28.231.433 forint adóbírságot és 4.024.618 forint késedelmi pótlékot; a [redacted] ingatlan után 92.243.668 forint adóhiányt, 46.121.834 forint adóbírságot és 6.571.960 forint késedelmi pótlékot, a [redacted] ingatlan után 34.530.837 forint adóhiányt, 17.265.419 forint adóbírságot és 2.463.198 forint késedelmi pótlékot állapított meg (III. határozatok).

[4.] Az elsőfokú hatóság az lefolytatott adóellenőrzési eljárás keretében 2016. június 9. napján tartott helyszíni szemléről felvett jegyzőkönyvben rögzítette, miszerint az adó hatálya alá tartozó ingatlanokon kialakított „hajóállomások” az ott található talaj elhordásával mesterségesen kialakított „medencék” a Duna vízével történt elárasztással jöttek létre. A „medencék” egyes oldalfalai az építés során mesterséges szerkezeti elemek használatával kerültek kialakításra, amelyek a környező csatlakozó talajsínt alatt találhatóak. A talajsínt felett sem a „medencék” oldalfalainál, sem a „medencék” fölött épületszerkezeti elemek nem találhatóak. Az elárasztást követően a víz felszínén kereskedelmi áruk ki- és berakodása folyik uszályokról, a „medencék” oldalfalain és alján csak karbantartási tevékenység esetén folyik munkavégzés. E megállapításokat az egybefoglalt adóhatósági döntések indokolása rögzítette, hogy az ingatlanok az állandó vagy időszakos tartózkodás, illetve használat feltételeinek nem felelnek meg, mivel nem jött létre olyan tér, amely a szokásos emberi tevékenység kifejtése során huzamosabb idejű védelmet biztosítana épületszerkezetekkel a külső környezeti behatásoktól. Ennek következtében a vizsgált ingatlanok vonatkozásban nem teljesültek a Htv. szerinti épület [52. § 5. pont] fogalmának kritériumai, és így a Htv. 19. § a) pontja szerinti mentesség - azaz a telkek adóköteles területe nem volt csökkenthető az épület, épületrész hasznos alapterületével egyező nagyságú telekrésszel sem volt alkalmazható.

[5.] A pertörténet kapcsán előadjuk továbbá, hogy az elsőfokú adóhatóság fent említett döntéseit követően a felperes az egybefoglalt határozatokkal szemben fellebbezést terjesztett elő. A fellebbezés alapján eljárta Budapest Főváros Kormányhivatal (másodfokú adóhatóság), mint alperes a 2017. május 18. napján kelt BP/1008/00732/4-6/2017., BP/1008/00734/4-6/2017., és BP/1008/00731/4-6/2017. sz. egybefoglalt határozataival (I.-II.-III. rész döntések) az elsőfokú egybefoglalt döntéseket kiegészítve, részben eltérő indokolással helybenhagyta. A másodfokú adóhatóság határozatában kifejtette, hogy a hajóállomás azt a célt szolgálja, hogy azokon hajók közlekedjenek; az emberek a tevékenységüket a hajókon, nem pedig a nyitott „medencékben” végzik. Az ominózus ingatlanok, ezért épületnek nem minősülő építmények (műtárgyak), ezáltal az általuk lefedett terület - az ingatlanok teljes területe - a telekadó hatálya alá tartozik.

[6.] A felperes a másodfokú egybefoglalt határozatok bírósági felülvizsgálata iránt terjesztett elő keresetet. Az alperes az ellenkérelmében a határozataiban foglaltakat fenntartva a kereset teljes elutasítását kérte, valamint kérte az önkormányzati jogalkotó, vagyis a jelen indítványozó perbehívását, mely kérelemnek az eljáró bíróság helyt adott és az indítványozó az alperes mellett beavatkozóként vett részt a bírósági eljárásokban. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság, mint jogelőd elsőfokú bíróság a pereket egyesítette, majd a 2018. október 15. napján kelt 8.K.32.627/2017/19. sz. jogerős ítéletével az alperes BP/1008/00731/4-6/2017., BP/1008/00732/4-6/2017. és BP/1008/00734/4-6/2017. sz. határozatival szemben előterjesztett felperesi keresetet elutasította.

[7.] A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához. A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a 2020. január 23. napján kelt Kfv.V.35.678/2019/3. sz. végzésével a jogelőd elsőfokú bíróság ítéletének felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét nem érintette, a felülvizsgálattal támadott részét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasította. A Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiuma, mint jogutód elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a 2021. május 10. napján kelt 12.K.702.519/2020/16. sz. ítéletével a felperes keresetét az alperes mindhárom határozatával szemben elutasította. A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, kérte, hogy a Kúria a támadott ítéletet úgy változtassa meg, hogy a 2012-2016. adóévekre a perben érintett ingatlanok után telekadófizetési kötelezettséget ne állapítson meg, arra figyelemmel, hogy azok a beépíthetőség hiányában a Htv. 52. § 16. pontja szerint nem minősültek teleknek, ezért a Htv. 17. §-a szerint nem telekadó kötelesek, ezért az adókülönbözet, adóbírság és késedelmi pótlék kiszabását is mellőzze.

A jelen alkotmányjogi panasz indítványozója, mint alperesi beavatkozó a felülvizsgálati ellenkérelmünkben a jogerős ítélet hatályban tartását kértük. Részletesen kifejtettük, hogy a jelenlegi valós és tényleges állapotuk alapján a perbeli ingatlanok a Htv-ben szabályozott telekadó tárgyi hatálya alá tartozva - telekadókötelesek, azok egyébiránt fizikailag – továbbá jogi korlátozó szabályozás hiányában - beépíthetőek, azonban felperes saját döntése alapján nincsenek beépítve.

[8.] A jelen alkotmányjogi panasszal támadott - az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát egyértelműen sértő -, a Kúria által hozott Kfv.V.35.349/2021/4. sz. döntésben foglaltak szerint a felülvizsgálati kérelem alapos, mely következtében a Kúria a Fővárosi Törvényszék 12.K.702.519/2020/16. sz. ítéletét hatályon kívül helyezte, az alperes BP/1008/00731/4-6/2017., BP/1008/00732/4-6/2017. és BP/1008/00734/4-6/2017. sz. egybefoglalt döntései részét képező III. határozatokat - az elsőfokú határozatokra is kiterjedően - megváltoztatta és a [REDACTED] alatti [REDACTED] „kivett hajóállomás” ingatlan-nyilvántartási megnevezésű belterületi ingatlanok után a 2012-2016. adóévekre telekadófizetési kötelezettséget nem állapított meg.

E körben már kiemeljük, miszerint a vitatott döntéssel érintett összeg, adóbevételként az indítványozó rendelkezésére állt és a közfeladatok ellátása érdekében többek között a helyi költségvetési kiadások finanszírozását eredményesen szolgálta, illetve biztosította. Kijelenthető, hogy a panasszal támadott alaptörvény-ellenes bírói döntés hatására az indítványozónak - az irányadó jogszabályok helyes értelmezéseként az elsőfokú adóhatóság által kivetett és adózó által megfizetett – beszedett jelentős összegű adóforintok visszafizetésével súlyos és visszafordíthatatlan vagyon- és tulajdonvesztése, továbbá a jövőre nézve bevételkiesése (és vagyoncsökkenése) keletkezik.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az Abtv. 27. § (1) bekezdésének b) pontja értelmében nyilatkozni kívánunk arról, hogy a rendes jogorvoslati lehetőségeinket kimerítettük, illetve maga a panasszal támadott döntés rendkívüli jogorvoslat során, a Kúria előtt született, valamint tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy nincs folyamatban perújítási eljárás, sem jogorvoslat a törvényesség érdekében.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az Abtv. 30. § (1) bekezdésének megfelelően nyilatkozunk, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, a Kúria által hozott Kfv.V.35.349/2021/4. sz. ítéletet az indítványozó, jogi képviselője által és elektronikus úton **2021. december 07.** napján vette kézhez (kézbesítés), ezért a törvényi 60 nap figyelembevételével az alkotmányjogi panasz benyújtására nyitva álló határidő utolsó napja **2022. február 07.** napja (tekintettel arra, hogy a számított határidő utolsó napja, 2022. február 05., munkaszüneti napra esik). A fentiek értelmében az indítványozó a törvényes határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

[9.] Az érintettségünk alátámasztása kapcsán hivatkozni kívánunk az **Abtv. 27. § (2) és (3)** bekezdéseire, melyek szerint jogállásától függetlenül *érintettnek minősül* az a személy vagy szervezet,

a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt,

b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy

c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.

(3) Közhatalmat gyakorló indítványozó esetén vizsgálni kell, hogy a panaszában megjelölt, Alaptörvényben biztosított jog megilleti-e.

[10.] Álláspontunk szerint az idézett rendelkezések több pontjának eleget téve az indítványozó kétségtelenül *érintettnek* tekinthető, amely a jelen alkotmányjogi panasz benyújtására egyúttal feljogosítja. Elsősorban ezt a kógens kritériumot megalapozza, hogy az indítványozó a tárgyidőszakban hatályos, polgári perrendtartásról szóló 1952. III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 54. §-át alkalmazva az ügyhöz kapcsolódó peres eljárásokban az alperes ([REDACTED]) pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozóként vett részt, tekintettel arra a körülményre, hogy a nevezett ügy előzményében eljáró elsőfokú bíróság a beavatkozás megengedése tárgyában határozott. Ezenfelül az alkotmányjogi panasszal érintett, Kúria előtti felülvizsgálati perorvoslat során az indítványozó szintén ebben az eljárásjogi pozícióban járt el.

A fentiekkel összefüggésben előadjuk, hogy a beavatkozó perbeli jogállása alapvetően attól függ, hogy az ítélet jogereje kiterjed-e a beavatkozó és az ellenfél jogviszonyára. Ha nem hat ki, úgy nem önálló beavatkozóról beszélünk, ezzel szemben, ha a perben hozott ítélet anyagi jogerőhatása kiterjed a beavatkozó és az ellenfél jogviszonyára is, úgy önálló beavatkozóról beszélünk, és ez esetben a beavatkozó perbeli cselekményei akkor is hatályosak, ha azok az általa támogatott fél cselekményeivel ellentétben állnak. Mivel a támadott ítélet jogereje kétségtelenül kihat az indítványozó, mint korábbi beavatkozó vagyoni viszonyaira, azáltal, hogy a döntés az [REDACTED] jelentős bevételkiesést okoz, ezért a levezetett fogalom meghatározást szem előtt tartva, az indítványozó a perben önálló beavatkozó szerepet töltött be.

A kifejtetteket erősíti, hogy a Kúria a rendelkező részben foglaltak szerint egyetemlegesen kötelezte az alperest és az alperesi beavatkozót (indítványozót) az elsőfokú és felülvizsgálati

perkölttség megfizetésére is (Abtv. 27. § (2) bek. b); akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz).

[11.] Végül az érintettség feltételének meglétét igazolja, hogy az indítványozó az Abtv. 27. § (2) bek. c) pontját is teljesíti, merthogy az indítványozó vagyoni helyzetének hátrányos módosításával a Kúria döntése egyrészt kiterjed az indítványozó jogára (ti.: a telekadó rendelettel való bevezetéséhez, azaz a Htv. szerinti adómegállapítási jogból eredő közpénzhez, mint az indítványozó tulajdonához kapcsolódó, tulajdonhoz való jog), másrészt a kötelezettségére (ti.: megfelelő színvonalon történő közszolgáltatások nyújtása a közfeladatok finanszírozásának megteremtésével).

[12.] Meglátásunk szerint a korábbi pontokban rögzített körülmények hitelt érdemlően igazolják, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott bírói döntés az alkotmányjogi panaszt benyújtó, közhatalmat gyakorló – azonban jelen relációban mellérendelt pozíciót betöltő- szerv jogait vagy érdekeit érinti, következésképp az irányadó jogszabályok szerint megteremtett adóbevételét (ti.: vagyonát) negatívan befolyásolja.

Az indítványozó, alkotmányjogi panasszal érintett jogviszonyban elfoglalt helyzete vonatkozásában súlyozottan rá kívánunk mutatni arra a tényre, hogy bár közhatalmat gyakorló szervként lép fel és kéri a t. Alkotmánybíróság érdemi eljárását. Ettől függetlenül az ügy felperesével (adózóval) az önkormányzati adóhatósági jogkörét (adókvivetést) gyakorló [REDACTED] mint elsőfokú hatóság állt közhatalmi jogviszonyban, majd az adózó keresetlevele nyomán – az elsőfokú adóhatározatot másodfokú adóhatósági hatáskörében helybenhagyó - [REDACTED] járt el alperesként.

Az előadottak lényegi eleme tehát abban jelenik meg, hogy az alkotmányjogi panaszt az [REDACTED] kötéző Alaptörvényben biztosított jogsérelem okán az indítványozó úgy nyújtja be, mint aki, a saját (adó)bevételét (ti.: tulajdonát, vagyonát) érintő sérelem hatására polgári jogviszonybeli jogalanyi minőségében él a panasztételi jogával (az indítványozó érintettsége tehát személyes, közvetlen és aktuális).

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

[13.] Az Abtv. 29. §-a kapcsán előljáróban (főbb pontokban) rögzíteni kívánjuk, hogy a támadott *Kfv.V.35.349/2021/4. sz.* bírói döntés megsértette az indítványozó **tulajdonhoz való jogát** (Alaptörvény XIII. cikk), ehhez kapcsolódóan a **32. cikk (1) bekezdés e) pontját**, a **32. cikk (6) bekezdését**, a **38. cikk (1) bekezdését**, mivel az indítványozó – adótevénytípusra irányadó jogszabályok megalapozott értelmezéseként az elsőfokú adóhatóság által beszédett és jogerős közigazgatási bírósági ítélettel megállapított – adóbevételét teljes egészében elvonta.

Mindemellett a Kúria tárgyi döntése kétségtelenül kiterjedt és ezzel párhuzamosan megsértette az indítványozó, Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) bekezdésében** lefektetett **tisztességes eljárás** **való jogát**. A Kúria döntésével a **Htv. telekadó tárgyi hatályára vonatkozó rendelkezései** [17. § és 52. § 16. pont] **hatályosulásához fűződő jogalkotói (Országgyűlés) és jogszabályelőkészítői (Pénzügyminisztérium) célt súlyosan megsértette**, e jogszabályhelyeket a jogalkotói céltől eltérve, önkényesen, sajátos módon értelmezte. [A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 67. § (1) bekezdése szerint a pénzügyminiszter „az adópolitikáért való felelőssége keretében előkészíti az államháztartás alrendszerét illető befizetési kötelezettségekre vonatkozó jogszabályokat”. A Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I. 31.) PM utasítás 2.

függelék 3.3.1.3. pontja szerint a „Jövedelemadók és Járulékok Főosztály „kialakítja ...az önkormányzati adóztatás (értve ezalatt helyi adók, települési adó) szabályozási elveit, előkészíti a kapcsolódó kormány-előterjesztéseket, jogszabálytervezeteket.”] A Pénzügyminisztérium szakfőosztályának a Htv. telekadó tárgyi hatályával összefüggésben kialakított [PM/1321/2022. számú] elvi álláspontját ezúton csatoljuk. (I/4.)

Végül a bírói döntés *közvetve* a megjelölt Alaptörvényben biztosított jogsérelem okán az indítványozó Alaptörvény **32. cikk (1) bekezdésének h) pontját** is súlyosan megsértette, figyelemmel arra, hogy a helyi adók fajtájának és mértékének meghatározása (ti.: adóikvetés joga), mint **Alaptörvényben védett hatáskör** is egyértelműen csorbát szenvedett, azzal, hogy a Kúria tisztán jogkérdésben téves és indokolatlanul szűkítő értelmezésre jutott, megakadályozva az indítványozó tulajdonjogból fakadó részjogosítványainak (ti.: birtoklás. hasznosítás-használat és hasznok szedésének joga, rendelkezési jog) gyakorlását is.

[14.] Álláspontunk szerint, ha és amennyiben a támadott döntés tiszteletben tartotta volna az indítványozó fent részletezett Alaptörvényben biztosított jogait, úgy az irányadó törvények és az önkormányzati rendelet tükrében a tárgyi ingatlanok tekintetében kizárólag arra a következtetésre juthatott volna, miszerint azok a telekadó hatálya alá tartoznak, s törvényi adómentesség alkalmazhatóságának hiányában, utánuk – az adóikvető adóhatósági határozat joghatásként - adófizetési kötelezettség kell hogy fennálljon.

Ezzel szemben a bírói döntés megállapításai között szerepel (ítélet 32. pont), miszerint „*az ingatlan telekadó adótárgykénti minősítésének vizsgálata azonban meg kellett, hogy előzze az adómentességek vizsgálatát, illetve a Kúria megismételt eljárásra adott iránymutatásától az elsőfokú bíróság nem térhetett el, így a jelen vizsgálat alapja kizárólag abban mutatkozott, hogy a perbeli ingatlanok teljes egészében vízzel történő lefedettsége okán teleknek minősülő földterületnek tekinthetőek-e, avagy aktuális és valóságos helyzetükben objektíve beépíthetetlenek.*”

A bírói döntés indokolásának 34. pontja szerint „*A telekadó fogalom kibontása körében a Kúria már számos döntést hozott, így a Kfv.I.35.682/2018/4. számú ügyben utalt arra, hogy „az adóalanyok a telekadó megfizetését egy adott ingatlan beépíthetlenségére tekintettel kétféle módon kerülhetik el. Egyrészt amennyiben az ingatlan fizikai jellemzői okán - például szükségszerű rekultivációval érintett bányá, környezetvédelmi kármentesítésre szoruló hulladéklerakó - objektíve beépíthetetlen, akkor az érintett ingatlan nem felel meg a Htv.-ben definiált telek fogalomnak, azaz nem tartozik az adónem tárgyi hatálya alá. Ez minősül a beépíthetlenség fizikai korlátjának, amelyet a bírósági joggyakorlat alakított ki (EBH2011. 2357.; Kfv.I.35.610/2016/9.). Másrészt az ingatlan meghatározott jogi korlát esetén mentesül az adófizetési kötelezettség alól. Amennyiben ugyanis az ingatlanokat érintően az Étv. szerinti építési tilalom áll fenn, az ingatlan adóköteles területének 50%-a Htv. 19. § c) pontja alapján mentesül az adófizetési kötelezettség alól. Az ingatlan tehát ebben az esetben teleknek minősül és a telekadó tárgyi hatálya alá tartozik, viszont az Étv.-ben meghatározott jogi korlátra tekintettel mentesül az adófizetési kötelezettség alól. A jogi korlát esetén a beépíthetőség elvi lehetőség fennáll, viszont az Étv. annak gyakorlati megvalósulását kizárja.*”

A bírói döntés indokolása 36. pontjának első mondata szerint „*A beépíthetlenség fizikai korlátját tehát a joggyakorlat (EBH2011. 2357., Kfv.I.35.610/2016/9.) elkülönítette az ingatlan meghatározott jogi korlátjától, mely jogi korlát esetén a beépíthetőség elvi lehetősége fennáll, de annak megvalósulását jogi tilalom nem teszi lehetővé (például építési tilalom esetében).*”

A bírói döntés 38. pontjában lényegi összegzésként olvasható, hogy „*a felperes a felülvizsgálati kérelemben helytállóan hivatkozott a beépíthetlenség fizikai korlátjának tényleges fennálltára,*

illetve a kúriai joggyakorlat alapján az analógiaként felhívott EBH2011. 2357., Kfv.I.35.610/2016/9. sz. döntésekre, csakúgy, mint a példaként felhozott rekultivációval érintett bánya, környezetvédelmi kármentesítésre szoruló hulladéklerakó esetére. A perbeli „kivett hajóállomások” földrészelei szükségszerű környezeti rehabilitációra szorulnak a beépítést megelőzően, ebből következően objektíve, fizikai állapotuknál fogva beépíthetetlenek. Ezért a Htv.-ben definiált telek fogalmának nem felelnek meg, azaz nem vonhatók a telekadó tárgyi hatálya alá, amelyre tekintettel a másodlagos kereseti kérelemmel összefüggésben adókülönbözet, adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék kiszabására jogszerűen nem kerülhetett sor.”

[15.] Az előbbi 14. pontban ismertetett Kúria általi okfejtéssel szemben a következőket adjuk elő: A Htv. – 2012. évtől hatályos - 17. §-a szerint adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő telek, míg 52. § 16. pontja a telek fogalmát rögzíti, eszerint telek az épülettel, épületrésszel be nem épített földterület, ide nem értve az a)-i) pontban meghatározott földterületeket. A Htv. alkalmazásában a telek fogalmába tartozó – abból normaszöveg szintjén ki nem emelt – földterületek a telekadó tárgyi hatálya alá tartoznak.

A tárgyi adókötelezettség (tárgyi hatály) léte szempontjából közömbös, hogy a földterület teljesen üres vagy részben épülettel beépített-e, illetve beépíthető-e. A tárgyi hatály tényét nem érinti az, ha a telken műtárgy (pl. térkövezett/aszfaltozott parkoló/járda, nyitott úszómedence, magánút, egyéb felépítmény) található, vagy ha a telek egésze/meghatározott része után törvényi mentességi tényállás [Htv. 19. § a)-d) pont] következtében nem kell adót fizetni. Így például az építési tilalom (jogi korlát) alatt álló telek egésze adóköteles, csak az adólap 50%-a után törvényi mentesség jár. Továbbá a telek fogalmába tartozó földterület tárgyi telekadó-kötelezettségét nem befolyásolja az sem, ha a földterület egésze/része időszakosan/állandóan, természetes úton vagy emberi beavatkozás következtében víz alatt áll, így például a belvízzel érintett, folyók/patakok árterülete és medre is telekadóköteles.

Az utóbbi érvelés megalapozottságának alátámasztásaként a **törvényalkotó** a telek Htv-beli fogalmából [52. § 16. pont] 2013. január 1-jével a vízterelő (halastó) területét [g) pont], míg 2017. január 1-jével a bányató területét [g) pont] emelte ki.

Fentiek alátámasztásaként a Pénzügyminisztérium hivatkozott álláspontjából néhány gondolatot idézünk:

„A jogalkotó egy telek hasznosításának lehetőségét és módját tehát kizárólag a törvényben meghatározott szempontok szerint értékeli, azaz a Htv. 52. § 16. pontjában rögzített, sajátos rendeltetésű földterületeket veszi ki csupán a telekadó hatálya alól, míg a Htv. 19. § a)-d) pontjaiban

meghatározott körülményeket ismeri el olyan jellemzőként, amely részben vagy egészben a telekadó hatálya alá tartozó telkek után adómentességet biztosít.” [első oldal hatodik bekezdés]

„... a telekadó tárgy minden olyan Htv. 52. § 16. pontjában kivételként fel nem sorolt – épülettel, épületrésszel – be nem épített földterület. A norma egyetlen elemében sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján akár logikai értelmezéssel is a taxatív felsoroláson kívüli bármely más földterület – így a fizikai jellemzői okán objektíve beépíthetetlen telek – ne tartozna a telekadó hatálya alá. Amennyiben ez lenne a jogalkotó szándéka, a kivételek között szerepeltetné az említett jellemzővel bíró ingatlanokat.” [első oldal hetedik bekezdés 1-3 mondat]

„Fentieket erősíti az is, hogy egyetlen jogszabályban sincsen rögzítve tételesen, hogy mely fizikai jellemzők alapján lehetne egy telek objektíve beépíthetetlennek minősíteni, illetőleg ez mely (hatáskörrel és illetékességgel rendelkező) szerv, mely eljárásában lenne megállapítható. A Htv. értelmező rendelkezései között nem szerepel „a fizikai jellemzői okán objektíve beépíthetetlen

telek” fogalma, és ennek oka az, hogy ezt a szempontot a Htv. nem veszi figyelembe.” [második oldal második bekezdés 1-3 mondat]

Mindezek alapján egyértelműen leszögezhető, hogy a Htv-beli telek fogalmába tartozó földterület fizikai beépíthetősége – szemben a Kúria érvelésével - nem feltétel a telekadó tárgyi hatályának beálltához.

Ezenfelül nyomatékosítjuk, miszerint az érintett telkek vonatkozásában egyáltalán nem helytálló, hogy azokat fizikailag ne lehetne beépíteni. A fenti tényt támasztja alá, hogy a vitatott ítélet tárgyát már nem képező *negyedik „medence”* esetében (a helyi adóhatóság az eljárás kezdetén mind a 4 „medence” tekintetében telekadó fizetési kötelezettséget állapított meg határozatában) 2017. évben feltöltés útján megvalósult a beépítése, tehát a perbeli felperes saját döntése alapján nincsenek a nevezett ingatlanok (ti.: vagyis a másik három telek) beépítve és nem a fizikai akadályok okán.

Előző világos logika mentén haladva, ha a jogalkotó a telek fogalmából a fizikailag beépíthetetlen, egzakt módon meghatározott földterületeket – a bírósági döntésben a Kúria kialakult ítélkezési gyakorlatként felhívott, Kfv.I.35.610/2016/9. számú („bányatelek”), illetve Kfv.I.35.682/2018/4. számú („szemétklerakó telep”) ítéleteiben foglaltakkal szemben - ki kívánta volna emelni, akkor azt mindenképp megtette volna, vagy megteszi a jövőben. Hangsúlyozandó, hogy ez a lépés jelen esetben bizonyítottan elmaradt.

A bírósági döntésben – szintén a kialakult joggyakorlat részeként – felhívott EBH2011. 2357. számú elvi határozat („beépítésre nem szánt besorolású hulladéklerakó”) a Htv. – 2011. december 31-ig hatályos – 17. §-ához kapcsolódott, mely szerint „adóköteles az önkormányzat illetékességi területén lévő beépítetlen belterületi földrészlet”. 2012. január 1-jétől a jogalkotó a telekadó tárgyaként a telket jelöli meg, és annak „beépítésre szánt”, illetve „beépítésre nem szánt” jellegét az adókötelezettség szempontjából nem (továbbra sem) értékeli. Azaz, hivatkozott elvi határozat a Htv. 2012. évtől hatályos rendelkezései értelmezéséhez nem szolgálhat alapul.

[16.] A telek beépíthetősége tekintetében továbbá megjegyezzük, hogy a kógens rendelkezés nem tartalmazza az adókötelezettség feltételeként a földrészlet beépíthetőségét, mint fogalmi elemet is, a Htv. egyáltalán nem követeli meg, hogy a földrészlet beépíthető legyen, ettől a lehetőségtől függetlenül lehetővé teszi a földrészlet megadóztatását.

A telekadó esetében azonban nem - az ingatlan beépítésének elmaradásához fűződő - szankcióról van szó, hanem egy vagyontárgyhoz kapcsolódó közteherről. A telekadó kötelezettség törvényi meghatározása és a támadott bírói döntésben felhívott építésügyi szabályok (a beépíthetőség, illetve be nem építhetőség) között ebből következőleg semmiféle összefüggés nem állapítható meg; nem befolyásolja a közterhekhez való hozzájárulás kötelezettségének vagyoni alapját az, hogy az adott ingatlan milyen okból beépítetlen.

A kifejtettekkel összefüggésben súlyozottan hivatkozunk a 439/B/2007. AB határozatra, mely szerint az indítványozók által hivatkozott kritériumot, az építésügyi szabályok szerinti beépíthetőséget az Alkotmánybíróság nem találta a telekadó, mint vagyoni adókötelezettség immanens tartalmi elemének, így az alkotmányossági vizsgálat csakis a Htv. hivatkozott, a fentiek szerinti tartalmú rendelkezésére vonatkozhatott (lsd 439/B/2007. AB határozat, I/6.).

A befogadhatóság körében részletezett, az Alaptörvényben biztosított jogsérelmekkel összefüggésben kiemeljük, hogy **álláspontunk szerint a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség valósult meg, amely egyúttal alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést is felvet.**

[17.] Az alkotmányjogi jelentőségű kérdés pedig abban áll, hogy a jogalkalmazás területén eljáró bíróság támaszthat-e a jogszabály szövegéből ki nem olvasható és jogalkotói akarattal tisztán szembemenő olyan további feltételt (a tárgyi hatály létéhez), amelynek eredményeként az [REDACTED] saját bevételehez, mint tulajdonhoz való jogot súlyosan megsérti, valamint teljesen figyelmen kívül hagyja az [REDACTED] abszolút jelleggel tapadó, Alaptörvényben rögzített hatáskört, nevezetesen a helyi adókiivetés (ti.: telekadó) gyakorlásának jogát?

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

[18.] Az indítványozó az alábbi, Alaptörvényben rögzített rendelkezések megsértését állítja.

- A tulajdonhoz való jog tekintetében hivatkozunk az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésére, ehhez kapcsolódóan a 32. cikk 1) bekezdés e) pontjára, a 32. cikk (6) bekezdésére, a 38. cikk (1) bekezdésére.

A vagyonnal, gazdálkodással, bevételekkel több elem is foglalkozik. A 32. cikk (1) bekezdés e) pontja szerint „gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat”; az f) pont alapján „meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik”; a g) pont szerint „e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat”; végezetül a h) pont alapján „dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről”

A tulajdonosi jogok törvény keretei közötti gyakorlásához az Alaptörvény a 38. cikke a helyi önkormányzat tulajdonát a nemzeti vagyon körébe helyezi, és kezeléséhez kötelezően figyelembe veendő célokat is rögzít. Figyelemmel a 38. cikk (1) bekezdés utolsó mondatára, ami szerint „[a] nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg”, e tekintetben a „törvény keretei között” kitétel alatt e sarkalatos törvényt vagy törvények körét is érteni kell. A 32. cikk (6) bekezdés kimondja továbbá, hogy [a] helyi önkormányzatok tulajdona köztulajdon, amely feladataik ellátását szolgálja.

- A bírói döntés közvetve a megjelölt Alaptörvényben biztosított jogsérelem okán az indítványozó Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének h) pontját is súlyosan megsértette.

A hivatkozott rendelkezés rögzíti, hogy a helyi önkormányzat „dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről”. Ez a lehetőség az Alkotmányban is jelen volt, és a törvényi szint is rendezte a kivethető adók típusait és azok mértékét, feltételeit, a lehetséges kedvezmények körét. E felhatalmazás – ha teljes gazdálkodási önállóságot nem is, de – a helyi adópolitika kialakításában mégis relatíve nagy szabadságot jelent az önkormányzatoknak. A Kúria megállapította azt is, hogy az adó közjóvedelem, amely részben a közszolgáltatások anyagi alapja, részben pedig gazdaságpolitikai eszköz, mivel direkt vagy indirekt módon befolyásolja, orientálja a gazdasági élet szereplőinek magatartását. Az adó a helyi közhatalom kezében is eszköz, mivel adópolitikája kialakításakor az önkormányzat gazdaságossági, szociálpolitikai, helyi politikai, a költségvetési egyensúlyt szolgáló, avagy egyéb szempontokat érvényesíthet. E szempontok jelennek meg akkor, amikor a helyi önkormányzat mérlegeli a helyi adó bevezetését, dönt arról, hogy a helyi adók melyikét, mikortól, milyen körben és milyen részletszabályokkal vezeti be.

Meglátásunk szerint az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése olyan hatásköröket tartalmaz, amelyeket a helyi önkormányzatok esetében az alkotmányjogi panaszok szempontjából Alaptörvény biztosított jogként szükséges értelmezni, ugyanis megsértésük esetén éppen az Alaptörvény által biztosítani hivatott autonómia szenved csorbát.

- A Kúria tárgyi döntése a téves jogértelmezés által kétségtelenül kiterjedt és ezzel párhuzamosan megsértette az indítványozó, Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében lefektetett **tisztességes eljárás**hoz való jogát.

„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

A Htv. a telekadó tárgyi hatályára vonatkozó rendelkezéseikhez [17. § és 52. § 16. pont] fűződő jogalkotói (Országgyűlés) és jogszabályalkotói (Pénzügyminisztérium) célt súlyosan megsértette a bírói döntés azzal, hogy a vonatkozó jogszabályhelyeket a jogalkotói céltól eltérve, sajátos módon, szűken értelmezte.

A 2022. január 25-én kelt és jelen alkotmányjogi panaszunkhoz mellékelte PM/1321/2022.; PM/21111/2022. sz., a Pénzügyminisztérium Jövedelemadók és Járulékok Főosztályának állásfoglalásában lefektetett lényegi megállapítás az alábbiakban foglalható össze.

„A jogalkotó egy telek hasznosításának lehetőségét és módját tehát kizárólag a törvényben meghatározott szempontok szerint értékeli, azaz a Htv. 52. § 16. pontjában rögzített, sajátos rendeltetésű földterületeket veszi csupán ki a telekadótárgyi hatálya alól, míg a Htv. 19. § a)-d) pontjában meghatározott körülményeket ismeri el olyan jellemzőként, amely részben vagy egészben a telekadó hatálya alá tartozó telkek után adómentességet biztosít.”

Az Ön által felvetett kérdésekre leszögezhető, hogy a telekadó tárgya minden a Htv. 52. § 16. pontjában kivételként fel nem sorolt épülettel, épületrésszel be nem épített földterület. A norma egyetlen elemében sem tartalmaz olyan rendelkezést, amely alapján akár logikai értelmezéssel is a taxatív felsoroláson kívül bármely más földterület – így a fizikai jellemzői okán objektíve beépíthetetlen telek- ne tartozna a telekadó hatálya alá. Amennyiben ez lenne a jogalkotó szándéka a kivételek között szerepeltetné az említett jellemzővel bíró ingatlanokat. A Fővárosi Törvényszék is utalt rá a 19.K.33.884/2011/9. sz. ítéletében, hogy azonban „a telekadó a telket, és nem az építési telket adóztatja”. ”

Végül összefoglalóan hangsúlyozásra került, miszerint **„az előzőekben kifejtett álláspontom szerint azonban a telekadó tárgyi hatálya alá tartozás szempontjából a fizikai beépíthetőségnek sincs jelentősége.”**

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Azáltal, hogy a Htv. telek fogalmába (és így a telekadó hatálya alá) nem tartozó földterületek taxatív felsorolásából hiányzó, „a földterület fizikai beépíthetősége” feltételt rögzített a Kúria az alkotmányjogi panasszal érintett ítéletében, és az indítványozó helyi költségvetésébe már a jogerős határozatok alapján befizetett vagyont, mint közfeladat ellátást szolgáló tulajdont teljes egészében elvonta, a tisztességes eljárás követelményét megsértve „önkéntesen” az indítványozó hátrányára, aránytalanul szűken értelmezte a jogszabály szövegét és másodlagosan ezzel az indítványozó adókiivetésre vonatkozó hatáskörét is kiüresítette.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, hogy az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

E körben úgy nyilatkozunk, hogy az indítványozó *kezdeményezte* a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (I/2. Melléklet)

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról

Alulírott indítványozó képviseletében az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az alábbi

jognyilatkozatot

teszem:

Kijelentem, hogy a jelen alkotmánybírósági ügyben előterjesztett alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben nevem nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok / **nem járulok hozzá.**

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (I/5.)

Budapest, 2022. január 20.

Tisztelettel,

indítványozó

Mellékletek:

I/1.- Indítványozó képviseleti jogosultságát megalapozó dokumentumok

I/2.- Jogi képviselő meghatalmazása

I/3.- A Kúria Kfv.V.35.349/2021/4. sz. ítélete

I/4.- A Pénzügyminisztérium PM/1321/2022.; PM/21111/2022. sz. állásfoglalása

I/5.- Az indítványozó beavatkozási minőségét alátámasztó 8.K.32.627/2017/6. sz. bírósági végzés (érintettség igazolásául)

I/6.- 439/B/2007. AB határozat

Tisztelt Alkotmánybíróság!

indítványozó

Képv.:

**alkotmányjogi
panasza**

a Kúria *Kfv.V.35.349/2021/4.* számú
ítéletével szemben.